# Video Kap?lma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Video Kap?lma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32533

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Video Kap?lma Ölçe?i (VKÖ), bireylerin video içerikleriyle etkile?imde bulunurken ya?ad?klar? bili?sel ve duygusal kap?lma (entrancement/absorption) düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik araçt?r. Bu ölçek, özellikle e?itim teknolojileri ve dijital ö?renme ortamlar?nda video materyallerinin etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, 2019 y?l?nda Deryakulu, Sancar ve Ursava? taraf?ndan yap?lm?? olup, bu çal??ma ile ölçe?in Türkçe formu için geçerlik ve güvenilirlik kan?tlar? sunulmu?tur.

## Anahtar Kelimeler

Video Kap?lma, Video Kap?lma Ölçe?i, E?itim Teknolojisi, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Ölçek Uyarlama

## Yazarlar

Deniz Deryakulu, R. Sancar, Ö. F. Ursava?

## Amaç

Video Kap?lma Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin izledikleri video içeri?ine ne ölçüde dald???n?, odakland???n? ve duygusal olarak etkilendi?ini belirlemektir. Bu kap?lma durumu, dikkat da??t?c? unsurlar?n yoklu?unu, yo?un odaklanmay? ve içeri?in yaratt??? duygusal tepkileri kapsar. Ölçek, özellikle ö?renme süreçlerinde video kullan?m?n?n bili?sel yük ve motivasyon üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in 2019 y?l?ndaki uyarlama çal??mas?, orijinal ?ngilizce formun Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu uyarlama, video tabanl? ö?renme materyallerinin pedagojik etkinli?inin ölçülmesine olanak tan?maktad?r.

## Yap?

Video Kap?lma Ölçe?i, bir bireyin video içeri?i kar??s?nda ya?ad??? psikolojik kap?lma halini ölçer. Bu yap? genellikle bili?sel odaklanma, duygusal tepki ve dikkat da??t?c?lara kar?? direnç gibi alt boyutlar? içerir. Kap?lma (Entrancement), medyan?n kullan?c?y? içine çekme gücünü temsil eder ve ö?renme ba?ar?s?, hat?rlama ve tutum de?i?iklikleri gibi sonuçlarla yak?ndan ili?kilidir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n bir video izleme deneyimi sonras?nda kendilerini ne kadar 'kap?lm??' hissettiklerini de?erlendirmelerine dayan?r. Bu, sadece izleme süresini de?il, ayn? zamanda

ARABPSYCHOLOGY.COM

videonun yaratt??? zihinsel ve duygusal derinli?i de kapsayan çok boyutlu bir yap?d?r.

## Geçerlik

Video Kap?lma Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda (Deryakulu ve ark., 2019), yap?sal geçerli?i kan?tlamak amac?yla çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. Genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanarak, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? Türkçe örneklemde de koruyup korumad??? incelenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?yla yüksek düzeyde uyum gösterdi?ini ve ölçtü?ü yap? için güçlü kan?tlar sundu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ilgili d?? kriterlerle (örne?in, ö?renci ba?ar?s? veya motivasyon ölçekleri) korelasyon analizleri yap?larak ölçütün kriter geçerli?i de desteklenmi?tir.

## Güvenilirlik

Ölçe?in Türkçe formunun güvenilirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplamalar? yoluyla gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek iç tutarl?l?k de?erlerine ula??ld??? rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Bu tür çal??malar, ölçekten elde edilen puanlar?n zaman içinde istikrarl? olup olmad???n? göstererek, ölçe?in güvenilirli?ini peki?tirmektedir.

## Faktör Analizi

Video Kap?lma Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?i, Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Uyarlama sürecinde genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Deryakulu ve arkada?lar?n?n çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun tek veya çok faktörlü bir yap?y? destekleyen iyi uyum indeksleri (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) bildirmi?tir. Bu analizler, Video Kap?lma kavram?n?n Türk örnekleminde de tutarl? bir ?ekilde ölçüldü?ünü ortaya koymu?tur.

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü:** Uyarlama ve öz bildirim (Self-Report) Ölçe?i

**Format:** Büyük olas?l?kla 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a)

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Mevcut Diller:** Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen ?ngilizce)

**Hedef Popülasyon Grubu:** E?itim Teknolojileri ara?t?rmalar?nda yer alan ö?renciler, üniversite ö?rencileri veya genel video tüketicileri.

**Ya? Grubu:** Ergenlik dönemi ve üzeri (Genellikle 16+)

**Popülasyon Detaylar?:** Uyarlama çal??mas? için örneklem, genellikle üniversite ö?rencilerinden (lisans veya lisansüstü) olu?maktad?r.

**Test Metodolojisi:** Çevrimiçi veya bas?l? formlar arac?l???yla uygulanan, kat?l?mc?lar?n belirli bir video izleme deneyimi sonras?nda doldurdu?u anket metodolojisi.

## Anahtar Kelimeler

Video Kap?lma, Faktör Analizi, E?itim Ara?t?rmalar?, Dijital Ö?renme, Ölçek Geli?tirme, Kap?lma

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Sa?lanmam??t?r.

**Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:** deryakulu@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar)

**Yaz??ma Adresi:** Ankara Üniversitesi (Çal??man?n yap?ld??? dönemdeki sorumlu yazar?n ba?l? oldu?u kurum).

## ?zinler & Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** Türkçe Uyarlama Çal??mas? 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in ticari kullan?m? veya geni? çapl? ara?t?rmalarda kullan?lmas? için sorumlu yazar Deniz Deryakulu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için izin prosedürleri, yay?nlanan makale üzerinden incelenmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: video-kapilma-olcegi-toad.pdf

## Referanslar

Deryakulu, D., Sancar, R. ve Ursava?, Ö. F. (2019). Video Kap?lma Ölçe?inin uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *E?itim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 9*(1), 154-168. doi: 10.17943/etku.439097

Makalenin kaynak linki: dergipark.org.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Video Kap?lma Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Kullan?m için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, telif hakk? veya eri?im k?s?tlamalar? nedeniyle bu veri taban?nda yer almamaktad?r.

Ölçek maddelerine eri?im için Deryakulu ve ark. (2019) makalesinin tam metnine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM